

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ
МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В СУЧАСНИХ ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ:
ПОГЛЯД СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених
12–13 квітня 2018 року**

Харків
ХНАДУ
2018

Ключові слова: педагогічна підтримка, розв'язування математичних задач.

Література

[1] – Дейніченко, Т.І. (2006). Диференціація навчання в процесі групової форми його організації (на прикладі предметів природничо-математичного циклу). *Автореф. дис. ... канд. пед. наук*. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

[2] – Фридман, Л.М., Турецкий, Е.Н., Стеценко, В.Я. (1979). *Как научиться решать задачи: Беседы о решении математических задач*. Л.М. Фридман (ред.). Москва: Просвещение.

УДК 373.5.016:51

Чернявська Н.І. (студ., 5 курс)

Науковий керівник – доц. Н.І. Стяглик

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

ТИЖДЕНЬ МАТЕМАТИКИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНЯ

Одне із основних завдань школи випустити особистість із сформованими основними компетентностями: соціальними, полікультурними, комунікативними та інформаційними. Формуванню цих компетентностей сприяє не лише навчальна, але й позакласна робота з математики.

Коли учень бере участь у позакласних заходах він має можливість відповідати на запитання вікторин, обговорювати питання у пошуках правильної відповіді, виражати свою думку письмово. Від уміння спілкуватися у командному змаганні часто залежить перемога. Так формується комунікативна компетентність.

Компетентність є інтегрованим результатом навчання, який виходить за межі предметної складової. Позакласні заходи з математики часто носять інтегрований характер і вимагають учнів не лише знань з математики, а й усього комплексу знань і вмінь, загальної ерудиції, усього того, що можна назвати життєвою компетентністю.

Отже, метою даної статті є шляхи формування комунікативної компетентності в процесі проведення тижня математики.

Аналіз науково-методичної літератури дає можливість стверджувати, що сьогодні серед науковців немає єдиної точки зору щодо визначення понять «компетенція» і «компетентність». Деякі дослідники (А. Колмогоров, М. Кабардов, Д. Новіков, А. Хуторський та ін.) вважають, що компетенція – це готовність використовувати засвоєні знання, уміння і навички, а також способи діяльності в житті для вирішення практичних і теоретичних завдань, а поняття компетентність розглядають як володіння людиною відповідною компетенцією, яка включає її особистісне ставлення до цієї компетенції й предмету діяльності.[2, с. 18]

Відповідно до трактування В. Ягупова, В. Свистун, С.С. Макаренко під «комунікативною компетентністю» розуміють вміння особистості спілкуватися з різними людьми, в середовищі якого вона проживає і працює; проте це не тільки вміння спілкуватися, правильно оформляти думку в усній та письмовій формах, але й уміння шукати і знаходити компроміс, поважати думки інших людей. [3, с. 6]

Проблемі формування комунікативної компетентності учнів на уроках математики присвячені роботи відомих психологів, педагогів і методистів, а саме І. Аллагулової, Н. Вібік, І. Єрмакова, Л. Зайцевої Е. Ф. Зеєр, І. А. Зимової, О. Є. Лебедева, С. Є. Шишова.

Однак, незважаючи на велику кількість публікацій, які присвячені проблемі комунікативній компетентності, недостатньо уваги приділяється питанню формування комунікативної компетентності під час проведення позакласної роботи.

У своїй роботі ми будемо дотримуватися означення поняття комунікативної компетенції Макаренко С.С. «... це поєднання навичок успішного спілкування і взаємодії однієї людини з іншими. До цих навичок відносяться грамотність мови, володіння ораторським мистецтвом і здатність налагодити контакт з різними типами людей.»[1, с. 105]

Під час проведення тижня математики можна використати різні форми, які дають можливість сформулювати комунікативну компетентність.

Математична газета та математичний куточок потребують широкого кругозору, начитаності, які збільшують словниковий запас, формують чисту красиву мову, вчать учнів міркувати і аналізувати, що роблять їх більш впевненим у собі та зібраними.

У процесі *математичної гри та конкурса* в учнів виробляється звичка зосереджуватись, розвивається увага, прагнення до знань. Захопившись грою, учні не помічають, що навчаються, пізнають і запам'ятовують нове, орієнтуються в незвичних ситуаціях, набираються досвіду. У них формується почуття відповідальності за успіхи у навчанні всього колективу і свої особисті досягнення.

Під час проведення засідань *клуба веселих та кмітливих математиків* учні мають можливість висловити свою думку, вміло аргументовано її доводити, ставити запитання до інших учасників та організаторів, вчаться толерантно спілкуватися, визначати свої помилки, уникати категоричності, використовувати адекватну лексику.

Висновок. Отже, учень, який приймає участь у позакласній роботі з об'єкта процесу переходить в позицію активного суб'єкта, а, отже, має можливість налагодити контакт з різними типами людей, володіти грамотною мовою та ораторським мистецтвом. Таким чином у нього формується комунікативна компетентність.

Анотація. У статті розглянуті різні підходи до визначення поняття компетентності та компетенції; тлумачення поняття комунікативної компетентності; формування певних комунікативних компетенцій різними заходами тижня математики.

Ключові слова: компетентність, компетенція, комунікативна компетентність, позакласна робота з математики, тиждень математики.

Література

[1] – Макаренко С.С. Психологічні умови розвитку комунікативної компетентності учителя: Дис. канд. психол. наук: 19.00.07. / С.С. Макаренко – К., 2001 – с.180

[2] – Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования. / А.В. Хуторской // Народное образование. – 2003 № 2 – с. 64

[3] – Ягунов В.В. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі освіти / В.В. Ягунов, В.І. Свистун // Наукові записки НаУКМА, Серія «Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота.» – 2007 – Т.71. – с. 8

Юрченко А.О., викл.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКИ

Стрімкий розвиток сучасного суспільства висуває все більше нових установок до освіти, що вимагають забезпечення високого рівня професійної підготовки випускників закладів вищої освіти, формування в них цілісної системи універсальних знань, умінь, навичок, а також досвіду самостійної діяльності й особистої відповідальності. Однією зі стратегічних підстав реформування вітчизняної освіти стає компетентнісний підхід.

Аналіз наукових досліджень показав, що одним із ключових орієнтирів професійної підготовки фахівців стає формування у них саме інформаційно-комунікативної (ІК) компетентності (загальної і спеціально-професійної), що відповідає розвитку технологій в інформаційному суспільстві [5]. Володіння ІК-компетентностями стає необхідною умовою не тільки успішного навчання, а і власної професійної реалізації.

Автори проекту ЮНЕСКО «ICT Competency Standards for Teacher» [1] зазначають про особливу увагу інформаційного суспільства на підготовку викладача, вчителя та студента, які мають вміти здійснювати пошук та аналіз даних, вирішувати професійні завдання та приймати рішення з використанням інформаційних технологій, креативно та ефективно використовувати ІКТ для підвищення продуктивності в навчанні та фаховій реалізації.

Дослідженням у галузі ІК-компетентності присвячені наукові праці В. Ю. Бикова, П. В. Беспалова, Н. В. Баловсяк, В. Ф. Бурмакіна,